

Utbildningsinspektion i Hemsjö Kyrkskola, grundskola F-6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	2
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hemsjö Kyrkskola den 22 september 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion)

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument från kommunen och Hemsjö Kyrkskola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Hemsjö Kyrkskola intervjuades rektorn, elever, lärare och övrig personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklasser, årskurserna 1–6, samt fritidsverksamheten. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Hemsjö Kyrkskola	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	78
Skolbarnsomsorg	60
Förskoleklass	12
Grundskola	93

Hemsjö Kyrkskola ligger, precis som namnet antyder, invid kyrkan på landsbygden utanför Alingsås. De flesta eleverna inom upptagningsområdet bor i villor, en del åker skolskjuts på grund av långa avstånd till skolan. Skolan består av flera byggnader och här finns förskola, fritids- och skolverksamhet. Runt omkring finns fält och skog, naturen används ofta i undervisningssyfte och eleverna vistas mycket utomhus. Till enheten hör ytterligare två förskolor, som rektorn ansvarar för.

Rektorn har sitt kontor i den gamla renoverade prästgården, som är en del av skolan. I den trevliga byggnaden finns också lärarnas arbetsrum, lokaler för samarbete och ett kök. Här har även skolans speciallärare sitt rum.

Hemsjö Kyrkskola har elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Skolan arbetar åldersblandat, det finns två klasser för elever i årskurserna F–3 och två för elever i årskurserna 4–6. Den pedagogiska personalen arbetar i två arbetslag.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hemsjö Kyrkskola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Som helhet erbjuder Hemsjö Kyrkskola utbildning av mycket god kvalitet. Eleverna utvecklar och når kunskaper i grundskolans ämnen enligt de nationella målen. Eleverna är vana vid att ta aktiv del i sitt lärande, liksom i utvärderingen av sitt arbete. De uppvisar också generellt en god kännedom om målen i de olika ämnena.

Lärarna vid skolan har god förmåga att följa upp de individuella studieresultaten för eleverna och att ge stöd när så krävs. De visar också god medvetenhet om de nationella målen och arbetar utifrån dessa i det pedagogiska arbetet.

Ledningsorganisationen fungerar väl och de personella såväl som de materiella förutsättningarna är goda.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, respektive för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, avsnitten 2.1 och 2.2

Vid Hemsjö kyrkskola arbetar ett arbetslag med årskurserna F–3 och eleverna är indelade i två klasser. Lärare och förskollärare samarbetar och planerar verksamheten på ett föredömligt sätt. Förskoleklass eleverna ges mycket goda möjligheter att utvecklas i enlighet med läroplanens mål.

Inspektörerna besökte alla klasser i de båda arbetslagen och det var uppenbart att målen i kursplanerna för de olika ämnena hålls levande och att eleverna tar stort ansvar för sitt eget lärande. Tillsammans med eleven och föräldrar skriver pedagogerna en individuell utvecklingsplan, där man kommer överens om målen för den enskilda eleven.

Skolan genomför de nationella proven i årskurs 5. Resultaten från de senast genomförda proven visar att 2 elever av 18 inte nådde målen i svenska, 4 av 20 i matematik, samt 3 av 20 i engelska. Enligt rektorn och lärarna för eleverna i årskurs 5, kommer samtliga elever att ha klarat målen när de lämnar skolan i årskurs 6. Enligt tillfrågade pedagoger presterar flickor och pojkar vid Hemsjö Kyrkskola likartade resultat.

Hemsjö Kyrkskola beskrivs som en lugn och trygg plats för elever och personal. Rektorn menar att skolan är så pass liten att så fort något problem uppstår kan man ta itu med det och på så vis undvika att det växer sig stort. Inspektörerna finner att de dagliga rutinerna i verksamheten stämmer väl överens med avsnittet om normer och värden i Lpo 94.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Personalen vid Hemsjö Kyrkskola arbetar genomtänkt och målmedvetet med att på olika sätt få eleverna delaktiga i verksamheten. Från och med hösten år 2005, låter man eleverna skriftligt söka olika typer av sysslor, man kan till exempel hjälpa till i biblioteket, vara ”knattevaktis” eller kamratstödjare. Rektorn och specialläraren väljer vilka som skall ha de olika uppdragen och eleverna får alltid en motivation till hur valen gjorts. Tanken med ansökningarna är att få uppdragen attraktiva och därmed hoppas man på många sökande. För eleverna fungerar förfarandet med ansökningar som ett sätt att lära sig hur den demokratiska processen fungerar i praktiken.

Skolan har en handlingsplan mot mobbning. Planen är i sitt nuvarande skick inte tillräckligt omfattande och bör kompletteras. Vid Skolverkets besök var planen ute på remiss och det finns en medvetenhet om vad som bör tillföras för att planen skall svara upp mot de krav som finns i författningarna.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

På grund av ett sparbeting i Alingsås kommun under år 2004, fick alla skolor en minskad budget. Rektorn vid Hemsjö Kyrkskola valde att låta en fritidsavdelning flytta in i skolans lokaler och kunde på så sätt behålla all personal. Detta

fick till följd att verksamheten, av utrymmesskäl, fick ändra inriktning från spår till arbetslag. Personalen är nu i fas för att kunna öka samarbetet mellan de två arbetslagen och detta är också en tydlig viljeinriktning från rektorn.

Inspektörerna ser utmärkta exempel på varierad undervisning. Detta ger eleverna stora individuella möjligheter att arbeta utifrån egna förutsättningar. I arbetslag F-3 arbetar man ofta med bilder som utgångspunkt. Eleverna hade arbetat med ett temaarbete om rymden, de visade inspektörerna sina resultat och berättade om vad de hade lärt sig.

Pedagogerna arbetar också med "uteskola". Genom att förlägga undervisningen utomhus möter eleverna ett levande arbetssätt och detta blir ett komplement till arbetet i klassrummet. Ibland annat ämnena svenska, engelska och matematik arbetar man på detta sätt.

I de båda arbetslagen har man organiserat arbetet så att två vuxna arbetar samtidigt i klassen. Detta skapar, enligt pedagogerna, möjlighet att använda olika arbetssätt och att arbeta med större och mindre grupper utifrån de behov som finns.

Det finns en speciallärare anställd vid skolan. Tjänsten är fördelad på 50 procent som speciallärare och 50 procent som pedagog i arbetslag 4-6. Pedagogerna känner att de, i samarbete med specialläraren, hinner med elever i behov av stöd och vid intervju framkommer att skolan erbjuder stöd i tillräcklig omfattning.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygsättning

Vid Hemsjö Kyrkskola har finns väl inarbetade rutiner för återkoppling och utvärdering sker kontinuerligt. I årskurs 2 börjar eleverna träna på att själva planera sina mål och att utvärdera hur arbetet går. Pedagogerna har valt att börja med ämnet matematik för att sedan successivt föra in fler ämnen. Eleverna i årskurserna 4-6 använder löpande sina planerings- och utvärderingsböcker. De får själva reflektera över och med egna ord skriva om vad de gjort och skall göra.

Eleverna tränas i att, utifrån ålder och mognad, ta ansvar för sitt eget lärande. Inspektörerna ser exempel på hur eleverna i årskurserna 4-6 självständigt driver skoltidningen "Just nu". Tidningen ges ut två till tre gånger per termin, det finns två redaktörer och när någon ny person skall axla rollen, lämnar man över med en liten fest.

Vid samtal med eleverna finner inspektörerna att de på ett självklart sätt redogör för hur de lär sig och hur de kan se att de utvecklas. Vid inspektörernas besök arbetade årskurserna 4-6 med matematik. Lärarna hade delat upp eleverna i grupper, alla arbetade med att lära sig att mäta och beräkna. Eleverna vandrade runt mellan olika stationer, på ett ställe resonerade man i dialogform och på ett annat gjorde man konkreta mätningar. När inspektörerna samtalade med eleverna om lektionen kunde de redogöra för vad de varit med om och jämföra de olika sätten att lära sig.

De föräldrar inspektörerna intervjuade är mycket nöjda med informationen de får om barnens kunskaper och sociala utveckling och anser att utvecklingssamtalen är meningsfulla.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning.

Hemsjö Kyrkskola arbetar med kvalitetsredovisningen och den lokala arbetsplanen utifrån den mall Alingsås kommun tagit fram. Redovisningarna innehåller bland annat en beskrivning av verksamheten, resultatöversikt och en bedömning av kommunens prioriterade mål ”normer och värden” samt ”kunskaper - utveckling och lärande”.

All personal vid enheten arbetar tillsammans med att skriva kvalitetsredovisningen och den lokala arbetsplanen. Vid samtal med personalen framkommer att de tycker att arbetet är meningsfullt och till nytta för verksamheten. Rektorn presenterar arbetet för föräldrarna vid ett av enhetsrådets möten.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen och den lokala arbetsplanen är av godtagbar kvalitet och uppfyller författningarnas krav.

Skolledning

Rektorn vid Hemsjö Kyrkskola ansvarar för förskole-, fritids- och skolverksamheten vid enheten. Ytterligare två förskolor tillhör området, dessa är belägna längre bort från skolan och rektorn har bestämda tider när hon befinner sig där. Under våren 2005 har rektorn funnits halvtid vid skolan och den andra tiden har hon, tillsammans med ett par andra skolledare, hjälpt till att lösa ett ledningsvikariat i kommunen. Från och med hösten 2005 är rektorn tillbaka i Hemsjö Kyrkskola på heltid och alla är överens om att det är en stor fördel för verksamheten att hon är på plats alla dagar i veckan.

Vid Hemsjö Kyrkskola bildar rektorn, tillsammans med två ledare för arbetslagen vid skolverksamheten och en person från varje förskola, en samrådsgrupp som träffas en gång var fjortonde dag. Gruppen för diskussionerna vidare till hela personalgruppen och alla är delaktiga i att driva utvecklingen vid skolan framåt.

Vid inspektörernas intervju med personalen framkommer att rektorn är väl förtrogen med verksamheten och tar det övergripande ansvaret för den pedagogiska utvecklingen vid enheten. Pedagogerna känner att rektorn är väl insatt i den verksamhet de bedriver och att det finns ett intresse för vad de gör. Eleverna är väl förtrogna med vem som är deras rektor.

Vid samtal med föräldrarna framkommer att det är lätt att komma i kontakt med rektorn och att de tycker att informationen om verksamheten fungerar väl.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl. a. skollagen.

Skolan har innevarande läsår tolv medarbetare som arbetar med eleverna i skolbarnsomsorgen, i förskoleklass och i årskurserna 1–6. Alla har adekvat pedagogisk utbildning.

Alingsås kommun ordnar central kompetensutveckling under rubriken ”Betyg och bedömning”, i denna deltar samtliga skolor i kommunen. Vid intervju med lärare finner inspektörerna att pedagogerna är nöjda med den individuella kompetensutvecklingen och att de oftast får gehör för sina önskemål.

Förskollärarna arbetar i skolbarnsomsorgen, men också tillsammans med lärarna i undervisningen. Detta gör att det så gott som alltid finns två vuxna i klassrummet under den tid som skolverksamheten pågår.

Det finns ingen specialpedagog knuten till skolan och specialläraren känner att hon vid vissa tillfällen är osäker i den handledande roll hon har gentemot sina kollegor, då hon saknar utbildning för denna.

Vid Hemsjö Kyrkskola kan man inte erbjuda eleverna undervisning i samtliga ämnen. För att ha slöjd, idrott och musik åker man buss till skolan i Ingared. Hem- och konsumentkunskap, samt språkval ges vid Gustav Adolfskolan i Alingsås.

Datum

Ort

2006-05-12

Göteborg

Karin Widlund

Patrik Nystedt